

Asia: VN/31649/2023

Hallituksen esitys laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta (datakeskusten tietojen julkistaminen)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta, joka koskee erityisesti datakeskusten tietojen julkistamista EU:n energiatehokkuusdirektiivin 12 artiklan 1 kohdan täytäntöön panemiseksi. Hallituksen esityksellä energiatehokkuuslain soveltamisalaa laajennettaisiin kattamaan datakeskukset. Esityksellä edellytettäisiin Suomen alueella toimivien datakeskusten asettavan julkisesti saataville tiettyjä tietoja omasta toiminnastaan, kuten datakeskuksen nimen, pinta-alan ja suorituskyvyn. Velvollisuus koskisi esityksen mukaan datakeskuksia, joiden asennetun tietotekniikan tehontarve olisi vähintään 500 kW. Datakeskuksia koskevan tiedon jakamisella ja julkistamisella tavoitellaan parannuksia datakeskusten energiatehokkuuteen.

Puolustusministeriö lausuu asiasta seuraavasti.

Puolustusministeriö pitää yleisesti hyvänä, että pitkän aikavälin ilmastotoimista sovitaan siten, että EU:n hiilineutraalisuus saavutetaan ennen vuotta 2050. Puolustusministeriön hallinnonala on osana valtioneuvostoa sitoutunut kansallisiin ilmastotavoitteisiin ja niiden edistämiseen toiminnassaan, kuitenkin siten, ettei kansallinen turvallisuus heikkene. Puolustusvoimat seuraa ja raportoi toimintansa energiankulutusta ja ilmastovaikutuksia, sekä suunnittelee ja toteuttaa systemaattisesti energia- ja ilmastotoimia osana valtionhallintoa.

Hallituksen esitys huomioi kuitenkin puolustusministeriön näkemyksen mukaan huonosti olemassa olevat periaatelinjaukset kansallisten turvallisuusetujen huomioimisesta kaikessa lainsäädännössä. Vaikka itse direktiivissä liikkumatila on pieni, Sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta (SEUT) 346 artiklassa säädetty liikkumatila tulisi hyödyntää täysmääräisesti lain kansallisessa soveltamisessa. Puolustusministeriö pitääkin tarpeellisena, että esitykseen tehdään muutoksia kansallisen turvallisuuden ja maanpuolustuksen tarpeet huomioiden.

Puolustusministeriö on aikaisemmin, vuonna 2021 antanut energiatehokkuusdirektiivin U-kirjelmään lausunnon eduskunnan puolustus-, talous-, ympäristö-, sekä liikenne- ja viestintävaliokunnille. Lausunnoissa ministeriö on esittänyt direktiivin jatkovalmistelussa huomioitavaksi Puolustusvoimien ja muiden turvallisuusviranomaisten palvelinkeskuksia koskevien tietojen salassa pidettävyyden.

Puolustusvaliokunta on lausunnossaan (PuVL 9/2021 vp– U 48/2021 vp, s. 3–4) huomauttanut, että Valtorin ja Suomen Erillisverkot –konsernin palvelut ovat Puolustusvoimille kriittisen tärkeitä ja näitä palveluita käyttävät myös muut turvallisuusviranomaiset. Lisäksi valiokunta on lausunnossaan korostanut, että Puolustusvoimien ja muiden turvallisuusviranomaisten palvelinkeskukset tulee direktiivissä rajata raportointivelvoitteen ulkopuolelle. Vuoden 2021 jälkeen turvallisuuspoliittinen tilanne ja toimintaympäristö on kokenut merkittävän muutoksen ja lausunnon huomiot ovat puolustusministeriön arvion mukaan yhä ajankohtaisempia.

Energiatehokkuusdirektiivin 12(2) artiklan sanamuodon mukaisesti velvollisuus 12(1) artiklassa säädettyjen datakeskusten tietojen julkistaminen ei koski datakeskuksia, ”...joita käytetään puolustuksessa ja väestönsuojelussa, tai jotka tarjoavat palvelujaan yksinomaan lopputarkoitukseen, joka on puolustus ja väestönsuoja.” Direktiiviin säädetyn puolustuspoikkeuksen perusteena oli se, että SEUT 346 artiklan 1 kohdan a-alakohdan mukaisesti jäsenvaltio ei ole velvollinen antamaan tietoja, joiden ilmaisemisen se katsoo keskeisten turvallisuussetujensa vastaiseksi.

Puolustusministeriö haluaa kiinnittää huomiota siihen, että Puolustusvoimien lisäksi myös muiden turvallisuusviranomaisten palvelinkeskuksia koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä. Tietojen julkistaminen muiden turvallisuusviranomaisten palvelinkeskuksista altistaisivat mahdollisuudelle vaikuttaa kansalliseen johtamisjärjestelmäämme joko kyberulottuvuudessa, tai fyysisesti. Puolustusministeriö haluaa lisäksi korostaa, että Puolustusvoimien omien järjestelmien lisäksi myös Valtorin ja Suomen Erillisverkot –konsernin palvelut ovat Puolustusvoimille kriittisiä, ja palveluja käyttävät myös muut turvallisuusviranomaiset Puolustusvoimien lisäksi. Mainittujen kaupallisten toimijoiden lisäksi esitys koski merkittävää määrää uusia toimijoita, joiden osalta tietojen julkaiseminen voisi nyky muodossaan vaarantaa kansallisille turvallisuuseduille keskeisiä tietoja ja siten vaarantaa huoltovarmuuden ja kriittisen infrastruktuurin häiriötöntä toimintaa eri valmiustiloissa. Puolustukseen liittyvässä poikkeuksessa tulisi näiden toimijoiden osalta huomioida myös erityisesti toimijoiden omat datakeskukset, joista tuotetaan heidän kriittisen toiminnan ydinpalveluita sekä sellaiset toimijoiden palveluhankintana hankkimat datakeskukset, jotka tarjoavat palvelujaan yksinomaan huoltovarmuuden ja kriittisen infrastruktuurin lopputarkoitukseen.

Puolustusministeriö esittääkin, että esityksen jatkovalmistelussa huomioitaisiin laajemmin maanpuolustuksen ja kansallisen turvallisuuden tarpeet mahdollistamalla paremmin turvallisuusviranomaisten palvelinkeskuksia koskevien tietojen salassapito esimerkiksi tarkastelemalla mahdollisuutta kirjata esitykseen poikkeus, jolla SEUT 346(1a) tavoitetilä toteutuu selkeämmin kaikkien kriittisten turvallisuusviranomaisten tarpeiden osalta. Viranomaistoiminnan lisäksi hallituksen esityksessä tulisi lisäksi varmistaa, että Suomen Erillisverkkojen ja Valtorin lisäksi esimerkiksi Suomen Huoltovarmuusdata Oy:n kaltaiset kriittiset toimijat eivät joutuisi ilmoitusvelvollisuuden piiriin, kuten nyt on esitetty.

Puolustusministeriö haluaa lisäksi kiinnittää huomiota esityksen 29 f §:n 2 momentin muotoiluun. Esitysluonnoksen 29 f §:n 2 momentin mukainen kirjaus mukailee sanatarkasti direktiivin 12(1) artiklan poikkeuskirjausta. Puolustusministeriö esittää kohtaa muutettavaksi siten, että poikkeusperusteena toimisi laajempi kansallinen turvallisuus momentissa mainitun puolustuksen sijaan. Toissijaisesti puolustusministeriö esittää, että momentissa mainittu puolustus korvattaisiin täsmällisemmällä ja lainsäädännössäkkin vakiintuneella käsitteellä maanpuolustus ja alueellisen koskemattomuuden valvonta ja turvaaminen, kuten esimerkiksi aluevalvontalaissa (755/2000) on säädetty. Hallituksen esityksen 29 f §:n 2 momentin poikkeusmomentti tulisi tarkentaa ja laajentaa SEUT 346(1a) artiklan mukaisesti kattamaan maanpuolustuksen ja kansallisen turvallisuuden lisäksi

laajemmin huoltovarmuudelle ja kansallisen kriittisen infrastruktuurin toiminnan kannalta kriittiset datakeskukset.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan maanpuolustuksen ja kansallisen turvallisuuden näkökulmasta esityksen 29 f §:n 2 momentin yksinomaisuusehto on myös ongelmallinen, sillä maamme kaltaisessa kansallisen turvallisuuden tuottamisen monitoimijaympäristössä yksinomaisuusvaatimus on käyttökelvoton turvallisuusintressien täysimääräiseksi arvioimiseksi. Datakeskusten palveluita hankitaan tyypillisesti siten, että keskukset toteuttavat samalla myös muille, maanpuolustukseen tai väestön suojeluun liittymättömille toimintoille palveluita. Esityksen mukainen yksinomaisuusvaatimus on ehdoton, eikä se siten puolustusministeriön käsityksen mukaan sallisi liikkumavaraa sen arvioimiseksi, mikä on datakeskuksesta tuotettujen palveluiden merkitys maanpuolustukselle tai suhde muuhun toimintaan. Esityksessä ei esitetä myöskään sääntelyn joustavoittamista poikkeusoloissa, eikä esitys mahdollista tietojen julkaisun määräaikaista keskeyttämistä tai tiedon julkistamisen lykkäämistä tarvittaessa. Yksinomaisuusvaatimus on puolustusministeriön näkemyksen mukaan ongelmallinen myös silloin, kuin datakeskuksen asiakas olisi yksinomaan Puolustusvoimat. Vallitsevan tietosuojalainsäädännön tulkinnan mukaan kaikkea Puolustusvoimien toimintaa ei voida sulkea pois EU:n lainsäädännön soveltamisalueelta. Puolustusministeriö katsookin, että Puolustusvoimien yksinomaisessa käytössä oleva datakeskus, josta tuotetaan palveluita mainitun lain 2 §:n mukaisten tehtävien lisäksi muihin tehtäviin esimerkiksi Puolustusvoimien hallinnollisten palveluiden tueksi, ei olisi nykytulkinnan mukaisesti yksinomaisesti puolustuksen käytössä ja sen tiedot tulisi julkistaa esityksen 29 f §:n 1 momentin mukaisesti.

Tämän vuoksi puolustusministeriö pitää perustellumpana puolustuspoikkeuksen yksinomaisuusvaatimuksen korvaamista vaikuttavuusarviointimenettelyllä. Vaikuttavuusarviointimenettely edellyttäisi puolustusministeriön arvion mukaa lakiin luotavaa mekanismia, jonka avulla datakeskuspalveluita tuottava tai hänen lukuunsa toimiva voisi pyytää toimivaltaiselta viranomaiselta tulkintaa kuulumisestaan lain soveltamisalueelle. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi päätöstä tehdessään pyytää kansalliselle turvallisuudelle keskeisiltä toimijoilta, vähintään puolustushallinnolta ja sisäasiainhallinnolta, lausuntoa. Lausuntojen perusteella toimivaltainen viranomainen voisi tehdä ratkaisun esitetyn energiatehokkuuslain julkaisuvelvoitteen soveltamisesta. Vaihtoehtona yllä kuvatuille soveltamisalueen muuttamisille voisi puolustusministeriön arvion mukaan olla myös joustavuuden lisääminen julkaistaviin tietoihin. Tämä voitaisiin toteuttaa eri tietoluokkien poissulkemisella tai julkaistavan tiedon tarkkuuden sääntelyllä esimerkiksi sijainnin, koon ja energiankulutuksen osalta kansallisen turvallisuuden ja maanpuolustuksen alan toimijoiden osalta. Julkaistavaksi esitetyissä tiedoissa useat omistaja-, paikka- ja olosuhdetiedot ovat sellaisia, joita ei tällä hetkellä ole turvallisuussyitä saatavilla julkisesti. Tietyt teknisluontoisemmat julkaistavaksi määritellyt tiedot, kuten tiedot kapasiteetista ja kulutustiedoista ovat yksin tai yhdistettynä muuhun tietoon merkityksellisiä esimerkiksi suorituskyvyn ja datakeskusten käyttötarkoituksen selvittämiseksi ja siten myös kansallisen turvallisuuden ja maanpuolustuksen osalta merkitseviä.

Kansallisen turvallisuuden ja maanpuolustuksen vaatimukset olisivat puolustusministeriön näkemyksen mukaan turvattavissa joko edellä kuvatulla vaikuttavuusarviointimenettelyn luomisella yksinomaisuusvaatimuksen sijaan, säännöksiä joustavoittamalla tai poissulkemalla kaikki turvallisuusviranomaisten toiminta pois soveltamisalueelta.

Nurminen Minnamaria
Puolustusministeriö

Guidastri Alberto
Puolustusministeriö

Asia: VN/31649/2023

Hallituksen esitys laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta (datakeskusten tietojen julkistaminen)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitämme Työ- ja Elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta toimittaa lausunto liittyen sen esitykseen Energiatehokkuuslain muuttamiseksi koskien datakeskusten velvollisuutta raportoida Energiatehokkuusdirektiivissä ja –asetuksessa edellytetyjä tietoja.

Pidämme tärkeänä ja suurena mahdollisuutena, että voimakkaasti kasvavan datakeskus-sektorin hukkalämpöjä hyödynnetään nykyistä tehokkaammin ja systemaattisemmin yhtäältä osana kaukolämmön hiilineutraalisuuden ja energiatehokkuuden kehittämistä ja toisaalta kannustetaan datakeskus-sektorin kestävyyskriteereiden ja energiatehokkuuden kehittämistä EU-tasoisesti ja kansallisesti.

Kannatamme sitä, ettei tässä vaiheessa kansallisesti aseteta EU-lainsäädäntöä tiukempia tietovaatimuksia kuin mitä ao. direktiivissä ja asetuksessa säädetään sekä ettei ehdoteta omaa kansallista järjestelmää tietojen keräämiseen vaan tukeudutaan EU:n tietokantaan.

Lisäksi ehdotamme, että lainmuutoksen perusteluissa tulisi ohjeistaa tarkemmin miten liikesalaisuuksia tulkitaan direktiivin liitteen VII osalta ja ao. asetuksen perusteella. Pyydämme harkitsemaan, tulisiko hallituksen esitystä täydentää tältä osin koskien direktiivin ja asetuksen kansallista soveltamista Suomessa.

Korhonen Harri
Fortum Oyj - Heating&Cooling

Asia: VN/31649/2023

Hallituksen esitys laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta (datakeskusten tietojen julkistaminen)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitys laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta (datakeskusten tietojen julkistaminen)

Teknologiateollisuus tukee hallituksen esitystä noudattaa direktiivin minimivaatimuksia.

Teknologiateollisuus ry nostaa lausunnossaan esille seuraavaa:

Energiatehokkuusdirektiivin artikla 12 kohta 3 koskee eurooppalaista tietokantaa datakeskuksista. Nostamme esiin tärkeitä seikkoja, jotka tulisi ottaa huomioon:

1. Julkisuus yhteismäärätasolla: Eurooppalainen tietokanta on tarkoitus tehdä julkisesti saataville yhteismäärätasolla. Tämä on tärkeää säädösten avoimuuden ja ymmärrettävyyden kannalta. Hallituksen esityksessä tulisi selkeästi tuoda esiin tämä julkisuusvaatimus.
2. Tietojen saatavuus: HE-luonnoksessa ei ole avattu, miten julkinen saatavuus toteutetaan tai mitä tietoja direktiivin liite sisältää. On olennaista määritellä, mitkä tiedot datakeskuksen tulee saattaa julkisesti saataville ja millä tavoin tämä toteutetaan.

3. Liikesalaisuuksien suoja: Vaikka julkisuus on tärkeää, on myös huomioitava liikesalaisuuksien suoja. HE-luonnos jättää epäselväksi, miten liikesalaisuuksiin voi vedota. Tämä käytännön toteutus tulisi avata perusteluissa.

Yhteenvetona: Teknologiateollisuus ry:n huomiot ovat perusteltuja, ja on tärkeää varmistaa sekä julkisuus että liikesalaisuuksien suoja. Toivottavasti hallituksen esitys ottaa nämä seikat huomioon!

Frostell Karl
Teknologiateollisuus ry

Asia: VN/31649/2023

Hallituksen esitys laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta (datakeskusten tietojen julkistaminen)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Leijonaverkot Oy:n toiminta:

Leijonaverkot Oy haluaa omalta osaltaan antaa lausunnon hallituksen esityksestä laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta (datakeskusten tietojen julkistaminen).

Leijonaverkot Oy on Suomen Erillisverkot Oy:n tytäryritys, joka tuottaa palvelin- ja viestintäjärjestelmille turvalliset ja varmennetut laitetilat sekä osaavan kokonaisvaltaisen ylläpidon ja palvelun. Laitetilat täyttävät viranomaisten korkeimmat turvallisuusvaatimukset (Katakri ja VAHTI-ohjeet). Laitetilat on varmistettu teknisiä vikoja, ulkopuolisia uhkia, yhteiskunnan kriisitilanteita ja tietoliikennehäiriöitä ja -hyökkäyksiä vastaan.

Suomen Erillisverkot Oy on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, jonka omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslia. Yrityksen erityistehtävistä on säädetty laissa julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta sekä laissa sähköisen viestinnän palveluista. Erityistehtäviin kuuluu turvata yhteiskunnan toimintaa ja kriittistä viestintää kaikissa oloissa. Erillisverkot tuottaa yhteiskunnan turvallisuutta ja toimivuutta tukeville organisaatioille ict-palveluja kriittiseen viestintään, tilannejohtamiseen ja kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen.

Leijonaverkot Oy pitää energiatehokkuusdirektiivin periaatteita ja sieltä johdettuja energiatehokkuuslakiin tehtäviä muutoksia hyvinä ja kannatettavina ja edistää niitä toiminnassaan. Nämä periaatteet ja niihin liittyvät lainsäädännölliset vaatimukset datakeskuksia koskevien tietojen ilmoitusvelvollisuudesta eivät saa kuitenkaan vaarantaa yhteiskunnallista turvallisuutta ja kriittistä viestintää sekä infrastruktuuria.

Lakiehdotuksen 5 b luku Datakeskukset 29 f § Datakeskuksia koskevat tiedot:

1 momentti:

Lakiehdotuksen mukaan

” Vuoden 2023 tietojen osalta tiedot on asetettava saataville viimeistään 31.12.2024, vuoden 2024 tietojen osalta viimeistään 15.5.2025 ja siitä lähtien vuosittain viimeistään 15.5. kutakin edeltävää vuotta koskien.”

Lähtökohtana voitaneen pitää, että säädöstä aletaan soveltaa sen voimaantulopäivänä. Näin ollen raportointivelvollisuuden alkaminen jo vuoden 2023 tietojen osalta voitaneen kyseenalaistaa. Pystytäänkö tunnistamaan jotain etuja tai hyötyjä vuoden 2023 raportoinnista verrattuna yrityksille aiheutuvaan haittaan, ylimääräiseen työhön ja mahdollisiin riskeihin verrattuna.

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2023/1791, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, energiatehokkuudesta ja asetuksen (EU) 2023/955 muuttamisesta

Liite VII

”DATAKESKUSTEN ENERGIATEHOKKUUDEN SEURANTAA JA JULKAISEMISTA KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

Ainakin seuraavat 12 artiklassa tarkoitettujen datakeskusten energiatehokkuutta koskevat tiedot edellyttävät seuraamista ja julkaisemista:

- a) datakeskuksen nimi, datakeskuksen omistajan ja operaattoreiden nimi, päivämäärä, jona datakeskus on aloittanut toimintansa, ja kunta, jossa datakeskus sijaitsee;
- b) datakeskuksen pinta-ala, asennettu teho, vuotuinen saapuva ja lähtevä dataliikenne ja datakeskuksessa tallennetun ja käsitellyn datan määrä;
- c) datakeskuksen suorituskyky viimeisen kokonaisen kalenterivuoden aikana muun muassa energiankulutusta, sähkökäyttöä, lämpötilan asetuspisteitä, hukkalämmön käyttöä, vedenkäyttöä ja uusiutuvan energian käyttöä koskevien keskeisten suorituskykyindikaattoreiden mukaisesti käyttäen tapauksen mukaan perustana CEN/CENELEC EN 50600–4 ”Tietoteknologia – datakeskuslaitokset ja infrastruktuurit” -standardia 33 artiklan 3 kohdan nojalla hyväksytyyn delegoidun säädöksen voimaantuloon asti.”

Direktiivin liitteen VII ilmoitettavat tiedot ovat varsin laajat ja niiden perusteella pystyy melko hyvin päättelemään ja tunnistamaan, missä kyseinen datakeskus sijaitsee. Lakiehdotuksen mukaan Suomen alueella toimivan datakeskuksen omistajan tai ylläpitäjän on asetettava julkisesti saataville kyseiset tiedot.

Lainsäädäntömuutosta laadittaessa tulisi pyrkiä estämään sellaiset tilanteet, joissa laissa määrätyn raportointivelvollisuuden piiriin kuuluvien ja julkisiksi määrättyjen tietojen avulla ja niitä yhdistelemällä pystytään pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna päättämään, mitkä datakeskukset ovat mahdollisesti muuttuneet puolustukseen ja väestönsuojeluun liittyviksi konesaleiksi. Tällaisen tilanteen syntyminen aiheuttaa merkittävän kansallisen turvallisuusriskin sekä uhkan datakeskuksen toiminnalle ja jatkuvuudelle.

Esimerkki yllä esitetystä tilanteesta:

Tietystä konesalissa ei vuonna 2023 ole ollut puolustukseen ja väestönsuojeluun liittyvää toimintaa, mutta konesalin tehontarve on vähintään 500 kilowattia, jolloin konesalin tiedot tulisi lakiehdotuksen mukaan raportoida ja ne tulee olla julkisesti saatavilla. Vuonna 2024 kyseiseen konesaliin on tullut puolustukseen ja väestönsuojeluun liittyvää toimintaa, jolloin sitä ei enää tarvitsisi raportoida vuotta 2024 koskevassa raportissa. Tällöin ulkopuoliset tahot pystyvät julkisista tiedoista päättämään, että kyseiseen konesaliin on mahdollisesti sijoitettu jotain turvallisuuteen tai väestönsuojeluun liittyvää toimintaa. Kyseisen konesalin tarkat sijaintitiedot ovat julkisesti saatavilla ja aiheuttavat pahimmillaan merkittävän turvallisuusriskin.

2 momentti:

”Edellä 1 momentissa säädettyä ei sovelleta datakeskuksiin, joita käytetään puolustuksessa tai väestönsuojelussa tai jotka tarjoavat palvelujaan yksinomaan lopputarkoitukseen, joka on puolustus ja väestönsuojelu.”

Käytännössä on olemassa konesaleja, joissa osa konesalista on puolustuksen tai väestönsuojelun käyttöön tarkoitettu, mutta osa konesalista voi olla jossain muussa käytössä. Leijonaverkot Oy pitää kansallisen turvallisuuden kannalta erittäin tärkeänä, että tällaisiin konesaleihin ei sovelleta velvollisuutta ilmoittaa datakeskuksen tietoja julkisesti.

Leijonaverkot Oy pitää tärkeänä, että lain 5 b luvun Datakeskukset 29 f §:n 2 momentti siitä, milloin ilmoitusvelvollisuutta ei sovelleta, kirjoitetaan riittävän selkeästi ja yksiselitteisesti.

Ilmoitusvelvollisuuden sulkemisessa on hyvä huomioida riittävän laajasti toimijat, jotka tuottavat puolustukseen ja väestönsuojeluun liittyviä palveluita sekä datakeskusten erilaiset käyttötapaukset.

Myös valtio omistajana edellyttää yhtiöiltään kokonaisturvallisuuden huomioimista liiketoiminnassa. Valtioneuvoston omistajapolitiisessa periaatepäätöksessä 2024 edellytetään, että yhtiöiden tulee identifioida operatiivisessa liiketoiminnassaan muuttunut geopoliittinen tilanne ja sen edellyttämät varautumisen, riskienhallinnan sekä kriittisen infran suojaamista koskevat kysymykset.

Lainsäädännön vaikutukset yrityksiin:

Raportointivelvollisuus merkitsee jo käytössä oleviin konesaleihin eri energialajien mittaamista tukevien järjestelmien, sekä mittausteknologiaa tukevan raportointijärjestelmän päivittämistä ja hankintaa. Tällaisten järjestelmien toteuttaminen johtaa useissa tapauksissa merkittävien investointien lisäksi tuotannon katkosiin, joita ei kriittisen infrastruktuurin konesaleissa ole mahdollista toteuttaa turvallisuutta vaarantamatta. Raportointivelvoitetta tukevien mittausjärjestelmien investointien arvo varovasti arvioiden on kymmeniä tuhansia euroja.

Koljonen Anne
Suomen Erillisverkot Oy - Leijonaverkot Oy

Asia: VN/31649/2023

Hallituksen esitys laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta (datakeskusten tietojen julkistaminen)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Täsmennys

Esityksessä eduskunnalle laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta kohdassa 1.2 puhutaan ”Datakeskusyhdistyksestä”. Jotta ei jäisi epäselväksi mitä Datakeskusyhdistyksellä tarkoitetaan, tulee käyttää yhdistyksen virallista nimeä ”Finnish Data Center Association ry”.

Esityksestä

FDCA ry katsoo, että esitys on EED-direktiivin artiklan 12 kohdan 1 mukainen ja riittävä toteuttamaan direktiivin vaatimuksen tietojen julkipanosta kansallisella tasolla. Vaikka itse direktiivin artiklan 12 kohdan 1 toimeenpanossa liikkumavara on vähäinen, niin datakeskuksesta julkipantavien tietojen osalta tulkintavaraa on johtuen ehdotuksen lisäpykälän 29 f viitauksesta: ”Edellä 1 momentissa säädetty ei koske liikesalaisuuslain (595/2018) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja”. Koska eri datakeskustoimijoilla voi olla hyvinkin erilaisia tulkintoja ja käytäntöjä koskien liikesalaisuuksia, niin FDCA:n mielestä lainsoveltamisohjeessa tai perusteluissa olisi tarpeen ohjeistaa miten liikesalaisuuslakia tulee tulkita EED-direktiivin liitteen VII osalta. EU komission delegeoitu asetus (EU) 2024/1364 määrittelee varsin tarkasti mitkä datakeskusten raportoimista tiedoista ovat julkisesti saatavilla ja mitkä vain viranomaisten käytettävissä. Tätä samaa periaatetta tulisi myös soveltaa kansallisesti niin, ettei tämän julkipanoa koskevan lakimuutoksen vuoksi asetata julkisesti saataville kriittisiä ja luottamuksillisia tietoja Suomessa toimivista datakeskuksista.

Terho Veijo

Finnish Data Center Forum ry - Finnish Data Center Association (FDCA)